

ન્યુ ગાલા અસાઇનમેન્ડ 2022 સોલ્યુશન

ધોરણ - 10 ગુજરાતી

Question Paper - 3

વિભાગ - B

(અ) નીચેનાં જોડકાં યોગ્ય રીતે જોડિને ફરીથી લખો. (04)

પદ્ધકૃતિ

17. શિકારીને

18. બોલીએ ના કંઈ

19. હું એવો ગુજરાતી

20. દીકરી

કર્તૃ

(અ) રાજેન્દ્ર શાહ

(બ) 'બેદિલ'

(ક) 'કલાપી'

(સ) વિનોદ જોશી

(ઇ) નરસિંહ મહેતા

(બ) નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો:

(04)

21. કવિ મોરપિછુ ના ઉડતા આવવાની હશ્છા વ્યક્ત કરે છે.

(મોરપિછુ, પક્ષીઓ, મારગની ધૂળ)

22. સમગ્ર વિશ્વ સંતો નો આશ્રમ છે. (પંખીઓ, સંતો, જીવમાત્ર)

23. વૈષ્ણવજન નાં દર્શન માત્રથી એકોતેર કુળ તરી જવા છે.

(માતાપિતા, વૈષ્ણવજન, નરસિંહ મહેતા)

24. કવિ મહુડી ની છાંયડી તળે બેઠા છે. (બોરડી, મહુડી, વડ)

(ક) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના એક વાક્યમાં ઉત્તર લખો : (02)

25. સાસુ અને સસરા માટે કાવ્યનાયિકા પોતાનો પ્રેમભાવ કેવી
રીતે વ્યક્ત કરે છે ?

► સાસુ અને સસરા માટે કાવ્યનાયિકા પોતાનો પ્રેમભાવ પૂર્વ
જન્મના માતા-પિતા કહીને વ્યક્ત કરે છે.

26. કવિ દ્વોચકીમાં છાશ પાછી રેડી દેવાનું કોને કહે છે ?

► કવિ દ્વોચકીમાં છાશ પાછી રેડી દેવાનું માં ને કહે છે.

(S) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ત્રણ-ચાર વાક્યોમાં ઉત્તર લખો : (ગમે તે બે) (04)

27. વાંસળીના સૂર કોને કોને શા પ્રશ્ન પૂછું છે ? શા માટે ?

➤ વાસળીના સૂર મારગની ધૂળને પ્રશ્ન પૂછું છે કે તેણે એના માધવને
ક્યાંય જોયો છે? સૂર યમુનાના જળને પૂછું છે કે તમે કેમ મુંગા
છો? રાધાની આંખ કેમ ઉદાસ છે? સૂર આ પ્રશ્નો કૃષ્ણા સાથે
સંકળાયેલ તમામને પૂછું છે, કારણકે વાંસળીનો સૂર કૃષ્ણાથી
વિખુટો પડી ગયો છે અને તને કૃષ્ણનો વિરહ સાલે છે.

28. સત્યના આયુધની કઈ વિશેષતા છે?

➤ કવિએ ગાંધીજીના સત્યને આયુધ કહ્યું છે. વિશ્વમાં અનેક યુદ્ધો જાતજાતનાં આયુધોથી લડ્યા છે અને ભવિષ્યમાં પણ લડાશે, પરંતુ આ સત્યરૂપી આયુધની વિશેષતા એ છે કે ગાંધીજીએ એનાથી બ્રિટિશરોને ધુજાવ્યા હતા અને ભારતને આ સત્યરૂપી આયુધને કારણે જ સ્વતંત્રતા મળી હતી. વિશ્વનાં ઇતિહાસમાં આ એક અનોખી ઘટના છે.

29. 'ચાંદલિયો' લોકગીત આધારે રાત્રિનું વર્ણન કરો.

► શરદપૂનમની રત છે. સોળે કળાએ ખીલેલો ચંદ્ર કાવ્ય
નાયિકાના ચોકમાં જાણે ઉગ્યો હોય તેમ વાતાવરણ શીતળ,
મધુર અને રમ્ય છે. એ મધુર, રમ્ય રાત્રિના આનંદની
ઉલ્કંઠાને લીધે સ્ત્રી-પુરુષો ગરવે રમે છે.

(ઈ) નીચેના પ્રશ્નોના આઠ-દસ વાક્યોમાં મુદ્દાસર ઉત્તર લખો : (ગમે તે બે)

(06)

30 'બોલીએ ના કંઈ' કાવ્યનો મધ્યવર્તી વિચાર સ્પષ્ટ કરો.

➤ 'બોલીએ ના કંઈ' કાવ્યમાં કવિ માણસને જીવનબોધ આપતાં કહે છે કે જીવનમાં દુઃખ કે સંઘર્ષ તો આવવાનાં જ. એમને માણસે એકલા જ સહન કરવાં, કેમ કે સમાજમાં એવા લોકો હોય છે જેમને માણસની વ્યથા જાણવામાં જ રસ હોય છે. એટલે એની આગળ વ્યથા કહેવાથી કોઈ અર્થ સરતો નથી. નિર્જન માર્ગ હોય કે સૂની સીમ હોય, પણ માણસે તો પોતાનું ગાન ગાતાં ચાલવાનું

છ. ગામને પાદર લાખો લોકોનો સમૂહ બેગો થયો હોય ત્યારે સૌ
પોતપોતાની ધૂનમાં હોય છે. તારામતી અંધારી રાત હોય કે રણનો
ભયંકર તાપ હોય, અર્થાત् ગમેતેવી પરિસ્થિતિ હોય માણસે પોતાની
વ્યથા એકલા જ સહન કરવાની હોય છે. હૈયામાં દુઃખનો ગમે તેટલો
અન્નિ સળગતો હોય પણ બહારશી તો શિતળતા જ રાખવાની હોય

છ.

31. 'દીકરી' ગાંગળ દ્વારા પિતા તરીકે કવિએ દીકરી પ્રત્યેના મનોભાવો કઈ રીતે વ્યક્ત કર્યા છે ?

➤ 'દીકરી' ગાંગળમાં કવિએ દીકરીનાં ગૌરવ અને ગુણોને મૂલવ્યાં છે.
કવિને સ્વર્ગની એક-એક દેવીમાં દીકરીની ઝલક દેખાય છે. દીકરી
સુખડ-ચંદન જેવી સુગંધ અને શીતળતા આપે છે. કુમકુમના
તિલકમાં દીકરીનું સૌદર્ય વસ્યું છે. દીકરીના હૈયામાં સ્નેહનું ઝરણું
વહે છે એટલે જ એ મીઠડી લાગે છે. કોઈ વરસો સુધી ખડકમાંથી
સુંદર શિલ્પ કોતરે એવી નકશીદાર દીકરી છે. લાજ, મર્યાદા,

શરમ, ગૌરીવત જેવી પરંપરાગત હારમાળામાં દીકરી હંમેશાં
ફડક(બીક)માં ઉછરતી રહી છે. એને શિરેહાથ ફેરવી વહાલ કર્યું,
આશિષ આપ્યાં એ દીકરી આજે કેવી સમજદાર થઈ ગઈ છે! આજે એ
મને હાથ દે છે અર્થાત् મને સહારો દે છે. આવી વહાલી દીકરીને કેમ
ભુલાય ? જ્યારે શરણાઈના સૂર સાંભળું છું ત્યારે સગાસંબંધીઓની
લીડમાં પણ મારી આંખો લીની થઈ જાય છે અને એ લીની પલકમાં
મારી દીકરી જ મને પ્રત્યક્ષ દેખાય છે. આમ, વહાલી અને મીઠડી
દીકરીનાં ગૌરવભર્યા સ્થાન અને માન હંમેશાં પિતાના ફદ્યમાં રહેવાનાં.

32. પંક્તિઓ સમજાવો :

OCEAN
કલાસીસ

“સકળતા જિંદગીની હસ્તરેખામાં નથી હોતી,

ચણાવેલ ઈમારત એના નકશામાં નથી હોતી.”

- આ પંક્તિઓમાં કવિએ હાથમાં દેખાતી રેખાઓના આધારે જીવનમાં સકળતા શોધવાનો પ્રયત્ન કરતા પ્રારબ્ધવાઈઓ ઉપર કટાક્ષ કર્યો છે. જગતમાં અનેક માણસો એવા છે જે એમ માને છે પ્રારબ્ધ (નસીબ)માં સુખ, સમૃદ્ધિ, સકળતા લખાયાં હશે તો મળશે. તેઓ ભાગ્યોદયની રાહ જોતા નિષ્ઠિ બેસી રહે છે. તેમની આ સંકુચિત

વિચારસરણીને પડકારતાં કવિ કર્મનું અને પુરુષાર્થનું મહત્વ
સમજાવે છે. જેમ કોઈ આઇટેક્ટ કોઈ ઇમારત બાંધવા માટે
નકશો દોરીઆપ્યો, પણ એ નકશો કંઈ રહેવા માટેની ઇમારત
બની જતી નથી. ઇમારત બનાવવા માટે એનું ચણતર કરવું
પડે છે. એ માટે પુરુષાર્થ કરવો પડે છે. કેવળ હસ્તરેખા પર
ભરોસો રાખીને બેસવાથી સાચી સફળતા મળતી નથી.

Thanks

For watching